菩提道灯论

梵藏汉英对勘

佛学宝藏 http://www.beita.org/

版本来源

梵文

Shastri, Losang Norbu ed. Bodhipathpradipa of Atisha. India: Central Institute of Higher Tibetan Studies, 1984, 1-70. (Digital Sanskrit Canon of Western University).

藏文

截取自 ACIP 四世班禅文集《菩提道灯释》。

汉文

佛陀教育基金会校订版本（《菩提道次第广论》附录）。

英文

A Lamp for the Enlightenment Path,
http://community.palouse.net/lotus/atisa.htm

北塔藏文班 བྱབ་བསྟན་ཡོན་དན（朱竞旻）
2008 年 12 月制作于北京
2012 年 3 月重校于成都

॥ बोधिपथप्रदीप ॥

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ། །

菩提道灯

A Lamp for the Enlightenment Path

नमो बोधिसत्त्वाय मञ्जुश्रिये कुमारभूताय।

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

敬礼曼殊室利童子菩萨！

Homage to Mañjuśrī Bodhisattva!

कालत्रयाखिलजिनांश्च तदीय धर्मान्   संघान् महादरतया प्रणिपत्य चापि।
बोधिप्रभेण कथितो विशदीकरोमि   शिष्योत्तमेन खलु बोधिपथप्रदीपम्॥ १ ॥

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེ་འི་ཆོས་དང་། །
དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །
སློབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་བསྐུལ་གྱུར་པས། །
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །

礼敬三世一切佛　及彼正法与众僧　应贤弟子菩提光　劝请善显觉道灯

I bow in great reverence to all past, present and
Future Victors, to their Doctrine and Communities.
I shall light a Lamp for the Path to Enlightenment,
At the request of my good disciple Byang-chub-’od.

पुरुषास्त्रिविधा ज्ञेया उत्तमाधममध्यमाः।   लिख्यते लक्षणं तेषां स्फुटं प्रत्येकभेदतः ॥ २ ॥

ཆུང་དུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པས། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །
དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བའི། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྲི་བར་བྱ། །

由下中及上　应知有三士　当书彼等相　各各之差别

In that they are Inferior or Mediocre or Superior,
Persons should be understood as three:
The characteristics of each are very clear, and
I shall note how they differ from one another.

उपायेन तु केनापि केवलं संसृतेः सुखम्।   स्वस्यैवार्थे यैहेत ज्ञेयः सो पुरुषो ऽधमः ॥ ३ ॥

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །
རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །

若以何方便　唯于生死乐　但求自利益　知为下士夫

One who by every means he finds,

Seeks by the pleasure of saṃsāra,

And cares but for himself alone, that one

Is known as the Inferior Person.

पापकर्मनिवृत्तात्मा भवसुखात् पराङ्मुखः। आत्मनिर्वाणमात्रार्थी यो नरो मध्यमस्तु सः ॥४॥

སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །

背弃三有乐　遮止诸恶业　但求自寂灭　彼名为中士

One who puts life’s pleasures behind

And turns himself from deeds of sin,

Yet cares only about his own peace,

That person should be called Mediocre.

स्वसन्तानगतैर्दुःखैर्दुःखस्यान्यस्य सर्वथा। सर्वस्य यः क्षयं काङ्क्षेदुत्तमः पुरुषस्तु सः ॥५॥

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །

ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

若以自身苦　比他一切苦　欲求永尽者　彼是上士夫

One who wholly seeks a complete end

To the entire suffering of others because

Their suffering belongs to his own [conscious] stream,

That person is a Superior.

कांक्षन्तो हि वरां बोधिं सत्त्वानामुत्तमास्तथा। दर्शितान् गुरुभिस्तेभ्यः सदुपायां प्रचक्ष्महे ॥६॥

སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག །འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། །

བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །

为诸胜有情　求大菩提者　当说诸师长　所示正方便

For those pure beings whose desire

Is the highest of Enlightenments,

I shall explain the right means

Which were taught me by my Gurus.

संबुद्धचित्रमूर्त्यादिस्तूपसद्धर्मसंमुखः। पुष्पैधूपैः पदार्थैश्च यथाप्राप्तैः सुपूजयेत्॥७॥

རྫོགས་སངས་བྲིས་སྐུ་ལ་སོགས་དང་། །མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་མངོན་ཕྱོགས་ནས། །

མེ་ཏོག་བདུག་སྤོས་དངོས་པོ་དག །ཇི་འབྱོར་པ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ། །

对佛画像等　及诸灵塔前　以花香等物　尽所有供养

Facing a painted image of the Perfect Buddha,

Or in front of holy reliquaries and the like,

Give worship with flowers and incense

And whatever objects may be at hand.

समन्तभद्रचर्योक्ता पूजा सप्तविधा ऽपि च। बोधिसारस्य पर्यन्तं अवैवर्तिकचित्ततः॥८॥

ཀུན་བཟང་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། །

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །

亦以普贤行　所说七支供　以至菩提藏　不退转之心

Then with the Sevenfold Worship expressed

In the Deeds of Samantabhadra,

And a mind that does not turn back until

The Heart of Enlightenment is reached,

सुश्रद्धया त्रिरत्नेभ्यः भूमौ संस्थाप्य जानुनी। भूत्वा कृताञ्जलिश्चापि त्रिश्चादौ शरणं व्रजेत्॥९॥

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དད་ཅིང་། །པུས་མོའི་ལྷ་ང་སར་བཙུགས་ནས། །

ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ནི། །དང་པོར་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བྱ། །

信仰三宝尊　双膝着于地　恭敬合掌已　先三遍皈依

With great faith in the Three Jewels,

Bending knee to the ground,

And folding the hands

First take the Three Refuges thrice.

ततः समस्तसत्त्वेषु मैत्रीचित्त पुरस्कृतः। दुर्गतित्रयाजन्मादिसंक्रान्तिमरणादिभिः॥१०॥

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྔོན་འགྲོ་བས། །

ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་། །འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི། །

次一切有情　以慈心为先　观恶趣生等　及死殁等苦

Then, because the Thought of Love for

All creatures is the prerequisite,

One looks out on all the world,

Suffering in death, transmigration,

And rebirth in the three bad destinies:

दृष्ट्वा ऽशेषं जगद्दुखं दुःखेन दुखितायाश्च। दुःखहेतोस्तथा दुःखात् जगतां मुक्तिकांक्षया॥११॥

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བལྟས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ། །

སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཚན་ལས། །འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས། །

无余诸众生　为苦所苦恼　从苦及苦因　欲度脱众生

At sight of that suffering, one suffers;

And he who wants to free the world

From the very cause of such suffering,

बोधिचित्तं समुत्पाद्यमनापायिप्रतिज्ञया।

एवं प्रणिधिचित्तानां उत्पादेतु गुणाश्च ये।

ते गण्डव्यूहसूत्रेषु मैत्रेयेण प्रभाषिताः॥१२॥

ལྡོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །

立誓永不退　当发菩提心　如是发愿心

所生诸功德　如华严经中　弥勒应宣说

Must beget this Thought of Enlightenment

That is pledged never to turn back.

Every quality that belongs to

Begetting thoughts of such Resolution,

Has been well explained by Maitreya

In his sutra, the Stalks in Array.

सूत्रस्य तस्य पठनाच्छ्रवणाद्गुरोर्वा   संबोधिचित्तगुणकानि निरन्तकानि

विज्ञाय तस्य खलु संस्थितिरर्णान।   चित्तं तथा समुदयेत मुहुर्मुहश्च ॥१३॥

དེ་ཡིས་མདོ་ཀློག་པའམ་བླ་མ་ལས་མཉན་ཏེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་གནས་རྒྱུ་མཚན་དུ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །

或读彼经或师闻　了知正等菩提心　功德无边为因缘　如是数数发其心

Read that sutra or hear it from a Guru, and when

The infinite benefits of Perfect Enlightenment Thought

Are seen, then for that very reason you

Will beget the Thought again and again.

वीरदत्तपरीपृच्छासूत्रे पुण्यं प्रदर्शितम्। यत्तच्श्लोकत्रयेणैव समासेनात्रलिख्यते॥१४॥

དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་མདོ་དག་ལས། །འདི་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་པ། །

གང་ཆེ་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ཙམ་དུ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་འདིར་བྲི་བྱ། །

勇施请问经　亦广说此福　彼略摄三颂　今此当摘录

The merit of this is shown extremely well

In the sutra called the Questions of *Vīradatta*;

And to give the essence of it,

I quote three of its verses here:

बोधिचित्ताद्धि यत्पुण्यं तच्च रुपि भवेद्यदि। आकाशधातुं संपूर्य भूयश्चोत्तरि तद्भवेत्॥ १५॥

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

菩提心福德　假使有色者　充满虚空界　其福犹有余

"If a form could be had for the full

Merit of the Enlightenment Thought,

It would surpass even one

That filled the whole realm of space."

गङ्गावालिकसंख्यानि बुद्धक्षेत्राणि यो नरः। दद्यात्सद्रत्न पूर्णानि लोकनाथेभ्य एव हि॥ १६॥

གང་གཱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །

རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །

若人以宝珍　遍满恒沙数　一切佛世界　供献于诸佛

“Or take a man who owns jewels, and with them

Fills every one of the Buddha-fields -

Reckoned as more than the grains of Ganga’s sands -

Then offers all this to the Lord of the World;”

यश्चैकः प्राञ्जलिर्भूत्वा चित्तं बोधाय नामयेत्। इयं विशेष्यते पूजा यस्यान्तो ऽपि न विद्यते॥ १७॥

གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །

མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །

若有人合掌　心敬大菩提　此供最殊胜　其福无边际

“Yet another who merely folds his hands,

And inclines his thought to Enlightenment.

The latter’s worship is higher by far,

Because in it there is found no limit.”

उत्पाद्यबोधिप्रणिधानचित्तं　नैकप्रयत्नैः परिवर्धितव्यम्।

जन्मान्तरेऽपि स्मरणार्थमस्य　शिक्षा यथोक्ता परिपालनीया॥ १८॥

བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བྱ་ཞིང་། །

འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དྲན་དོན་དུ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་། །

既发菩提愿心已　应多励力遍增长　此为余生常忆念　如说学处当遍护

When you get the thoughts of aspiring to Enlightenment,

Then with great effort strive to expand them fully;

And to recall your resolve in your other births,

Observe fully the Training I explained to you.

प्रस्थानचित्ते स्वयमातिरिक्तं सम्यग्भवेन्न प्रणिधानवृद्धिः।

संबोधिसंवर विवृद्धिकामः तस्माद् ध्रुवं चैनमवाप्नुयात॥ १९॥

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཡང་དག་སྨོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པ་སྤེལ་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་བླང་། །

除行心体诸律仪　非能增长正愿心　由欲增长菩提愿　故当励力受此律

A right resolve will not be furthered

Without vows that have progress in mind;

Therefore he who seeks growth in the resolve for

Perfect Enlightenment, earnestly takes them.

सप्तधाप्रातिमोक्षैश्च सदा ऽन्यसंवरान्वितः। भाग्यं बोधिसत्त्वानां संवरस्य न चान्यथा॥ २०॥

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། །

若常具余七　别解脱律仪　乃有菩萨律　善根余非有

Only he who has lasting vows in

One of Pratimokṣa’s seven ranks

Is fit for the Vow of the Bodhisattva;

There is no other way for it to be.

सप्तधा प्रातिमोक्षेषु भाषितेषु तथागतैः। ब्रह्मचर्यः श्रेष्ठाः भिक्षुसंवर इष्यते॥ २१॥

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལས། །

ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སློང་སྡོམ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། །

七众别解脱　如来所宣说　梵行为最胜　是比丘律仪

The Tathāgata has said that of

The seven ranks of Pratimokṣa,

The glorious Pure Life is highest;

By which he meant the vows of a Monk.

यः संवरविधौ दक्षः स्वयं च संवरे स्थितः। कृपालुः संवरे शक्तः ज्ञातव्यः सद्गुरुस्तु सः॥ २२॥

སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྡོམ་ལ་གནས། །

སྡོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ལྡན། །བླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

善巧律仪轨　自安住律仪　堪传律具悲　当知是良师

One who is learned in the ritual of the Vow,

And himself lives the Vow he has taken,

And has the compassionate forbearance

To impart it - know him to be the good Guru.

शीलाध्यायोक्तविधिना बोधिसत्त्वस्य भूमिषु। संवरः सद्गुरोर्ग्राह्यः सम्यग्लक्षणयुक्ततः॥२३॥

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་གསུངས་ཆོག་ཡིས། །

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི། །བླ་མ་བཟང་ལས་སྡོམ་པ་བླང་། །

当以菩萨地　戒品所说轨　从具德相师　受持彼律仪

According to the ritual given in the

Conduct Chapter of the Bodhisattva Levels,

One takes the Vow from any good Guru

Who has the proper characteristics.

तत्र यत्नेन न प्राप्तो गुरुश्चैतादृशो यदि। संवरग्रहणस्यान्यो विधिः तस्मात् समुच्यते॥२४॥

དེ་ལ་འབད་པས་འདི་འདྲ་བའི། །གལ་ཏེ་བླ་མ་མ་རྙེད་ན། །

དེ་ལས་གཞན་སྡོམ་ནོད་པ་ཡི། །ཆོ་ག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །

若努力寻求　不得如是师　当宣说其余　受律仪轨则

But if, after trying, one cannot

Find just such a Guru as this,

I will explain another ritual

For taking the vow in a correct way.

अम्बरराजभूतेन पूर्वं मन्जुश्रिया यथा। बोधिचित्तं समुत्पादि सुस्पष्टं चात्र लिख्यते॥२५॥

དེ་ལ་སྔོན་ཚེ་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཨམྦ་ར་ཛར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། །

如昔妙吉祥　为虚空王时　所发菩提心

In this latter way, *Mañjuśrī* in a former life

As *Ambarāja* begat the Enlightenment Thought;

मञ्जुश्रिबुद्धक्षेत्रालङ्कारसूत्रोक्तिवत् तथा॥२६॥

འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་བྲི། །

如妙祥庄严　佛土经所说　如是此当书

And as told in the sutra called

The Ornament of *Mañjuśrī*'s Buddha-field,

I write it down clearly here now:

उत्पादयामि संबोधौ चित्तं नाथस्य संमुखम्। निमन्त्रये जगत्सर्वं दारिद्यान्मोचितास्मि तत्॥२७॥

མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་རུ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་དུ་གཉེར། །དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ལོ། །

于诸依怙前　发大菩提心　请一切众生　度彼出生死

“In the presence of the Lords, I beget

The Thought of Perfect Enlightenment,

And issuing invitation to all creatures,

I will save them all from the cycle of rebirth.”

व्यापादखिलचित्तं वा ईर्ष्यामात्सर्यमेव व। अद्याग्रे न करिष्यामि बोधिं प्राप्स्यामि यावता॥२८॥

གནོད་སེམས་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། །སེར་སྣ་དང་ནི་ཕྲག་དོག་ཉིད། །

དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། །

损害心忿心　悭吝与嫉妒　从今至证道　此等终不起

“Beginning from this moment and henceforth,

Until I obtain the Highest Enlightenment,

I shall not permit ill-will or anger,

Avarice or envy, to occupy my mind.”

ब्रह्मचर्यं चरिष्यामि कामांस्त्यक्ष्यामि पापकान्। बुद्धानामानुशिक्षिष्ये शीलसंवर संयमे॥२९॥

ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་བྱ་ཞིང་། །སྡིག་དང་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་པ་ལ་དགའ་བས། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱ། །

当修行梵行　当断罪及欲　爱乐戒律仪　当随诸佛学

“I shall practice the Pure Life,

And renounce sin and base desire;

I shall imitate the Buddha

By rejoicing in the vow of Conduct.”

नाहं त्वरितरुपेण बोधिं प्राप्तुमिहोत्सहे। परान्तकोटिं स्थास्यामि सत्त्वस्यैकस्य कारणात्॥३०॥

བདག་ཉིད་མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྤྲོ་ཞིང་། །

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིས་ནི། །ཕྱི་མའི་མུ་མཐར་གནས་པར་བགྱི། །

不乐为自己　速得大菩提　为一有情因　住到最后际

“Myself, I am not keen to reach

Enlightenment in some swift way;

I shall remain until the final end

For the sake of but a single creature.”

क्षेत्रं विशोधिष्यामि अप्रमेयमचिन्तिम्। नामधेयं करिष्यामि दशदिक्षु च विश्रुतम्॥३१॥

ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །

ཞིང་ནས་བཟླང་བ་བྱས་པ་དང་། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །

当严净无量　不思议佛土　受持于名号　及住十方界

"I shall purify the innumerable

Inconceivable fields of the universe,

And from the taking of this [new] name, [henceforth]

I shall live in the ten directions."

कायवाक् कर्मणी चाहं शोधयिष्यामि सर्वशः। शोधयिष्ये मनस्कर्म कर्तास्मि नाशभम्॥ ३२॥

བདག་གི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ། །

ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགེའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །

我之身语业　一切使清净　意业亦清净　不作不善业

“Purifying the actions of

My body and speech entirely,

I shall cleanse my mind’s activity as well;

No unvirtuous deed will ever be mine.”

स्वकाय चित्तविशुद्धिहेतु प्रस्थानचित्तात्मयमस्थितेन।

त्रिशीलशिक्षापरिशियेत चेत् त्रिशीलशिक्षासु महादरस्यात्॥ ३३॥

རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱུ། །འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པས། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསླབས་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འགྱུར། །

自身语心清净因　谓住行心体律仪　由善学习三戒学　于三戒学起敬重

In essence, one’s purity of body, speech and mind

Means keeping vows with a mind for progress;

For by practicing well the Three Conduct Trainings,

Appreciation of those same Three becomes greater.

शुद्धसंबोधिसत्त्वानां तस्मात् संवरसंवृतौ। यत्नात् संबोधिसंभारः परिपूर्णो भविष्यति॥ ३४॥

དེ་བས་རྣམ་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །སེམས་པའི་སྡོམ་པའི་སྡོམ་དག་ནི། །

འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །

如是勤清净　菩萨诸律仪　便当能圆满　大菩提资粮

Hence, when one has striven in the vows which make up

The pure and perfect Bodhisattva Vow,

He will bring to complete perfection

The very Equipment for Perfect Enlightenment.

पुण्यज्ञानस्वभावस्य संभारस्य तु पूर्तये। सर्वबुद्धमतोहेतुरभिज्ञोत्पाद एव हि॥ ३५॥

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །
རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག །མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །

福智为自性　资粮圆满因　一切佛共许　为引发神通

All the Buddhas have held that

Perfecting this Equipment,

The nature of which is Merit and Knowledge,

Lies essentially in the superknowledges.

पक्षवृद्धिं विना पक्षी खे नोड्डेतुं यथा क्षमः। तथा ऽभिज्ञाबलैर्हीनः सत्त्वार्थकरणेऽक्षमः॥ ३६॥

ཇི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་རྫོགས་པའི། །བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་ནུས། །
དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་མ་ཡིན། །

如鸟未生翼　不能腾虚空　若离神通力　不能利有情

Just as a bird with unfledged wings

Cannot fly up into the sky,

So without the superknowledges' power,

One cannot work for the good of others.

अभिज्ञस्य दिवारात्रौ यानि पुण्यानि सन्ति वै। अभिज्ञायाश्च राहित्ये नैव जन्मशतेषु च॥ ३७॥

མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ། །
མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ། །སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

具通者日夜　所修诸福德　诸离神通者　百生不能集

The merits which a man with the

Superknowledges gains in a single day

Could not be had in a hundred lives

By one who lacked those knowledges.

शिघ्रं संबोधिसंभारं संपूरयितुमिच्छति। निरालस्येन यत्नेनाभिज्ञां संसाधयेत्तु सः॥ ३८॥

མྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །
དེས་ནི་འབད་པས་མངོན་ཤེས་དག །འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་ལེ་ལོས་མིན། །

若欲速圆满　大菩提资粮　要勤修神通　方成非懈怠

He who seeks to bring to perfection swiftly

The Equipment for Perfect Enlightenment

Strives hard for the superknowledges,

For they are not accomplished by sloth.

शमथसिद्ध्यभावेऽभिज्ञानं न जायते। अतः शमथसिद्ध्यर्थं यतितव्यं पुनः पुनः॥ ३९॥

ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། །
དེ་ཕྱིར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། །

若未成就止　不能起神通　为修成止故　应数数策励

As long as Calmness is not attained,

The superknowledges will not occur;

Therefore, in order to achieve Calmness,

One must keep striving over and over.

शमथङ्गप्रहीणत्वे तद्यत्नैर्भाविते ऽपि च। संवत्सरसहस्रैश्च समाधिर्नैव सेत्स्यति॥४०॥

ཞི་གནས་ཡན་ལག་ཉམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམས་བྱས་ཀྱང་། །
ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

止支若失坏　即使勤修习　纵然经千载　亦不能得定

One who neglects the Limbs of Calmness,

Even though he strive to meditate

For thousands of years, never

Will achieve Concentration.

अतः समाधिसंभाराध्यायोक्ताङ्गसमाश्रितः। कस्मिंश्चित् अलम्बने ऽपि पुण्ये संस्थापयेन्मनः॥४१॥

དེ་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས། །
དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་པར་བྱ། །

故当善安住　定资粮品中　所说诸支分　于随一所缘　意安住于善

Therefore, when well established in the Limbs

That are stated in the Chapter on Concentration Equipment,

One can then set the mind in virtue,

Fixed on any Topic he chooses.

योगिनःशमथे सिद्धे ऽभिज्ञानं चापि सेत्स्यति। प्रज्ञापारमितायोगं विना नाऽऽवरणक्षयः॥४२॥

རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྲུབ་གྱུར་ན། །མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱོར་དང་། །བྲལ་བས་སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །

瑜伽若成止　神通亦当成　离慧度瑜伽　不能尽诸障

When yogic Calmness is achieved,

So too are the superknowledges;

But obscuration is not destroyed

Without the Perfection of Insight.

क्लेशज्ञेयावृतेस्तस्मात् प्रहाणार्थमशेषतः। प्रज्ञापारमितां योगी सोपायं भावयेत् सदा॥४३॥

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར། །རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྒོམ་པར་བྱ། །

为无余断除　烦恼所知障　故应具方便　修慧度瑜伽

Hence, to remove all obscuration

Of his affliction and his knowledge,

The yogin must continually cultivate the

Perfection of Insight together with Means.

उपायरहिता प्रज्ञाऽप्युपायः प्रज्ञया विना। यतो बन्ध इति प्रोक्तौ प्रहेयं नोभयं ततः ॥४४॥

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །
གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །

般若离方便　方便离般若　俱说为系缚　故二不应离

Scripture says that bondage is from

Insight being divorced from Means,

And the Means from Insight as well.

Therefore, neglect not this union.

का प्रज्ञा क उपायश्च शङ्कामिति निरासितुम्। उपायस्य च प्रज्ञायाः भेदः सम्यक् प्रकाश्यते॥४५॥

ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། །ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། །

何慧何方便　为除诸疑故　当明诸方便　与般若差别

To remove any doubts about

What Insight is, and what are Means,

I make clear the difference

Between the Means and Insight.

प्रज्ञापारमितां त्यक्त्वा दानपारमितादयः। सर्वे हि कुशलाः धर्माः उपायाः जिनभाषिताः॥४६॥

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །
དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། །

除般若度外　施般罗蜜等　一切善资粮　佛说为方便

The Victors have explained that the Means

Are all the Equipments of virtue,

Starting with the Perfection of Giving,

Up to, but excluding, that of Insight.

उपायाभ्यासवश्यात्मा यो हि प्रज्ञां विभावयेत्। शीघ्रं स लभते बोधिं न नैरात्म्यैकभावनात्॥४७॥

ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྒོམས་པ། །
དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་བསྒོམས་པས་མིན། །

苦修方便力　自善修般若　彼速证菩提　非单修无我

One who combines the mastery of the Means

With a true cultivation of Insight

Will swiftly attain Enlightenment, but

Not by cultivating merely Non-self.

स्कन्धायतनधातूनामनुत्पादावबोधिनाम्। स्वभावशून्यताज्ञानं प्रज्ञेति परिकीर्तिता॥४८॥

ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །
རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །

遍达蕴处界　皆悉无有生　了知自性空　说名为般若

“Insight” is fully explained as knowing

The Emptiness of intrinsic nature,

In comprehending that Aggregates and

Sense bases and Elements do not arise.

सदुत्पत्तिरयुक्तास्ति असच्चापि खपुष्पवत्। द्वयोर्दोषप्रसङ्गत्वात् उद्भावो न द्वयोरपि॥४९॥

ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །
ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན། །

有则生非理　无亦如花空　俱则犯俱过　故俱亦不生

An existent’s arising is impossible;

A non-existent’s is like flowers in the sky;

For a thing to be both is absurd fallacy;

So neither do they originate together.

अनुत्पन्नः स्वतो भावो परतो नोभयोरपि। अहेतुतेश्च नो तस्मात् निःस्वभावः स्वरुपतः॥५०॥

དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །
རྒྱུ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། །

诸法不自生　亦非他及共　亦非无因生　故无体自性

Since an entity does not arise from itself,

And is not from another, or even from both,

Nor is it yet without cause; therefore it has

No intrinsic nature by way of own-existence.

अथवा सर्वधर्माणां चैकानेकविचारणे। स्वरुपाऽप्राप्यमाणत्वात् निःस्वभावत्वनिश्चयः॥५१॥

ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དཔྱད་ན། །
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །

又一切诸法　用一异观察　自性不可得　定知无自性

Furthermore, if one analyses all things

As identities or multiplicities,

Own-existence is not perceived; hence one is

Certain that intrinsic natures do not exist.

शून्यतासप्तौ युक्तौ मूलमध्यमकादिषु। सिद्धो भावस्वभावस्तु शून्यतायां भाषितः॥५२॥
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་། །དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་། །
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བཤད་པ། །

七十空性理　及本中论等　亦成立诸法　自性之空性

The reasoning of the Seventy Stanzas on Emptiness,

And of texts like the Basic Stanzas on the Middle Way,

Explains the proof that all entities

Are empty of intrinsic nature.

ग्रन्थस्य गौरवो यस्मात् अत्र तस्मान्न विस्तरः। सिद्धसिद्धान्तमात्रैकं भावनार्थं प्रभाषितम्॥५३॥
གང་ཕྱིར་གཞུང་ནི་མངས་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་སྤྲོས་ལ། །
གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ། །བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཤད། །

由恐文太繁　故此不广说　仅就已成宗　为修故而说

Wherefore, lest my text become too long,

I do not elaborate it here,

But will explain only proven tenets

In order to further contemplation.

तस्मादशेषधर्माणां स्वभावनामलाभतः। नैरात्म्यभावना या हि सा प्रज्ञायास्तु भावना॥५४॥
དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །
བདག་མེད་པ་ནི་སྒོམ་གང་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ཡིན། །

故无余诸法　自性不可得　所有修无我　即是修般若

Thus, not to perceive intrinsic nature

In any phenomenon whatever

Is to contemplate its Non-Self; which

Is the same as contemplating with Insight.

प्रज्ञया सर्वधर्मणां यत्स्वभावो न दृष्टवत्। युक्तया परिक्ष्य तां प्रज्ञां सोऽविकल्पेन भावयेत्॥५५॥

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན། །
ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིག་དཔྱད་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་བསྒོམ་བྱ། །

以慧观诸法　都不见自性　亦了彼慧性　无分别修彼

And this Insight which does not see

Intrinsic nature in any phenomena

Is that same Insight explained as Wisdom.

Cultivate it without conceptual thought.

भवो विकल्पोभूतोऽयं तद्विकल्पात्मकस्ततः। सर्वकल्पपरित्यागः निवार्णः परमोऽस्ति हि॥५६॥

རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་སྲིད་པ་འདི། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །
དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤྲངས་པ། །མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

三有分别生　分别为体性　故断诸分别　是最胜涅槃

The world of change springs from conceptual

Thought, which is its very nature;

The complete removal of such

Thought is the Highest Nirvāna.

एवमप्युक्तं भगवता।

महाऽविद्या विकल्पो हि संसारार्णवपातकः। निर्विकल्पसमाधिस्थेऽविकल्पो भासते खवत्॥५७॥

དེ་སྐད་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྟུང་བར་བྱེད། །
རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

如世尊说云　分别大无明　能堕生死海　住无分别定　无分别如空

Moreover, the Blessed One declared:

“Conceptual thinking is the great ignorance,

And casts one into saṃsāra’s ocean; but

Clear as the sky is his contemplation who

Remains in Concentration without concepts.”

अविकल्पप्रवेशधारण्यामपि उक्तम्।

चिन्तितेनिर्विकल्पेऽस्मिन् सद्धर्मे जिनपुत्रकैः।

विकल्पं दुर्गमं तीर्त्वा ऽविकल्पो प्राप्स्यते क्रमात्॥५८॥

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་།
དམ་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམས་གྱུར་ན། །
རྣམ་རྟོག་བགྲོད་དཀའ་རྣམས་འདས་ཏེ། །རིམ་གྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

入无分别陀罗尼亦云

佛子于此法　若思无分别　越分别险阻　渐得无分别

And he also says in the Non-Conceptual Progress Formula:

"When a son of the Victor meditates on

This holy Doctrine without conceptual thought,

He gradually attains the non-conceptual."

निश्चयीयागमयुक्तिभ्यां स्वभाव रहितान् तथा। सर्वान् धर्मानुत्पन्नानविकल्पं भावयेत्॥५९॥

ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི། །

རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྒོམ་པར་བྱ། །

由圣教正理　定解一切法　无生无自性　当修无分别

When through scripture and reason one has

Penetrated the non-intrinsic

Nature of all non-arising phenomena,

Then contemplate without conceptual thought.

भावयन्निदमेवेत्थं प्राप्योष्णत्वादिकं क्रमात्। लभते प्रमुदित्वादिं बुद्धबोधिर्न लम्बिता॥६०॥

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྒོམ་བྱས་ན། །རིམ་གྱིས་དྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །

རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །

如是修真性　渐得暖等已　当得极喜等　佛菩提非遥

And when he has thus contemplated Thatness,

And by stages has attained "Warmth" and the rest,

Then he will gain the "Joyous" [Level] and on up:

Buddha-Enlightenment is not far off.

साधितैर्मन्त्रशक्तया हि शान्तिविस्तरकर्मभिः। भद्रकुम्भादिसिद्धाष्टमहासिद्धिबलेन च॥६१॥

སྔགས་མཐུ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡི། །ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །

བུམ་པ་བཟང་གྲུབ་ལ་སོགས་པ། །གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

由咒力成就　静增等事业　及修宝瓶等　八大悉地力

Through the rites of "Appeasement" and "Prosperity"

And the rest, effected by the force of Mantra,

And also by the strength of the Eight Great Powers,

Starting with that "Good Flask", and others,

अभीष्टा बोधिसंभारपरिपूर्तिः सुखेन चेत्। क्रियाचर्यादि तन्त्रोकम् गुह्याचरणभिष्यते॥६२॥

བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། །

བྱ་བ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་གསུངས་པའི། །གལ་ཏེ་གསང་སྔགས་སྤྱོད་འདོད་ན། །

欲安乐圆满　大菩提资粮　若有欲修习　事行等续部　所说诸密咒

It is maintained that the Equipment for

Enlightenment is perfected with ease;

And if one wants to practice Mantra as prescribed

In the Tantras: Action, Practice, and on,

तदाऽचार्यभिषेकार्थं महारत्नादिदानतः। सद्गुरुं प्रीणयेद् भक्तया सर्वाज्ञादिपालनैः॥ ६३॥

དེ་ཚེ་སློབ་དཔོན་དབང་བསྐུར་ཕྱིར། །བསྙེན་བཀུར་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་དང་། །

བཀའ་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །

为求师长灌顶故　当以承事宝等施　依教行等一切事　使良师长心欢喜

Then, to gain the Preceptor-Initiation,

One must first win a holy Guru

By giving him attendance and precious things

And by obedience to his word.

प्रसन्ने च गुरौ भूते पूर्णाचार्याभिषेकतः। सर्वपापविशुद्धात्मा सिद्धिभागी भविष्यति॥ ६४॥

བླ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཡོངས་རྫོགས་སློབ་དཔོན་དབང་བསྐུར་བས། །

སྡིག་ཀུན་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ནི། །དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །

由于师长心喜故　圆满传授师灌顶　清净诸罪为体性　是修悉地善根者

And when the Preceptor-Initiation has been

Conferred by the Guru who was won over,

Then one is purified of all sin, and

Becomes fit to exercise the Powers.

आदिबुद्धमहातन्त्रे प्रयत्नेन निषेधतः। गुह्यप्रज्ञाभिषेकस्तु न ग्रह्या ब्रह्मचारिणा॥ ६५॥

དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་ཏུ་འབད་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། །

གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐུར་བ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བླང་མི་བྱ། །

初佛大续中　极力遮止故　密与慧灌顶　梵行者勿受

The Secret and Insight Initiations

Should not be taken by religious celibates,

Because it is emphatically forbidden

In the Great Tantra of Primal Buddha.

सोऽभिषेको गृहीतश्चेत् ब्रह्मचर्यतपः स्थितैः। निषिद्धाचरणत्वात् तत्तपः सम्वरक्षयः॥ ६६॥

གལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་དེ་འཛིན་ན། །ཚངས་སྤྱོད་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས། །

བཀག་པ་སྤྱད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། །

倘持彼灌顶　安住梵行者　违犯所遮故　失坏彼律仪

If those Initiations were taken by one who stays

In the austerity of a religious celibate,

It would violate his vow of austerity

Since he would be practicing what is forbidden.

जायन्ते व्रतिनस्तस्य पाराजिकविपत्तयः। सः पतेद्दुर्गतौ नूनं सिद्धिर्नैव कदाचन॥ ६७॥

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ཕམ་པ་ཡི། །ལྟུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །

དེ་ནི་ངན་སོང་ངེས་ལྟུང་བས། །གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

其持禁行者　则犯他胜罪　定当堕恶趣　亦无所成就

Transgressions would occur which defeat

The man of religious observance;

And by his certain fall to bad destinies,

He would not even succeed [in Mantra practice].

सर्वतन्त्रश्रुतौ भाष्ये होमयज्ञादिकर्मासु। लब्धाचार्याभिषेकश्च तत्त्वविद् नैव दुष्यति॥ ६८॥

རྒྱུད་ཀུན་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། །སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་པ། །

སློབ་དཔོན་དབང་བསྐུར་བརྙེས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། །

若听讲诸续　护摩祠祀等　得师灌顶者　知真实无过

Having acquired the Preceptor-Initiation,

He may listen to all Tantras and explain them;

Perform Fire-offering, Gift-worship, and the like:

There is no wrong in wisdom about reality.

दीपङ्करश्रिया बोधिपथः प्रोक्तः समासतः। दृष्ट्वा सूत्रादिधर्मोक्तिं बोधिप्रभनिवेदनात्॥ ६९॥

གནས་བརྟན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས། །མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བས། །

བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྡུས་བྱས། །

燃灯智上座　见经法等说　由菩提光请　略说菩提道

I, the Elder, *Dipaṃkārarśrī*,

Having seen this explanation in texts

Such as the sutras; and *Byang-chub-’od*’s request

Have explained concisely the Path to Enlightenment.